

EESTI KEELENÕUKOGU KOOSOLEKU OTSUSPROTOKOLL

Hindreku talu, Valgma

18.04.2022, nr 2

Algus kell 10.00, lõpp kell 14.25

Juhatas keelenõukogu esimees Birute Klaas-Lang.
Protokollis Tiia Margus.

Osa võtsid: keelenõukogu liikmed Birute Klaas-Lang, Andero Adamson, Martin Ehala, Toomas Kiho, Merylyn Meristo, Helle Metslang, Karl Pajusalu, Arvi Tavast, Ilmar Tomusk, HTMi keelepoliitika osakonna nõunik Sirli Zupping, peaekspert Kadri Vare, peaekspert Pille Põiklik, kõrg- ja kutsehariduspoliitika ning elukestva õppe osakonna nõunik Sigrid Vaher

Puudusid: Mark Fišel, Irene Käosaar, Liina Lindström, Kaja Sarapuu, Artjom Tepljuk, Renno Veinthal, Anna Verschik, Kristi Vinter-Nemvalts

PÄEVAKORD:

1. Kõrghariduse ja teaduse keel.
2. Automaatvastajate keelevalikud.
3. Tõstatuv. 2022. a tegevused.

1. Kõrghariduse ja teaduse keel.

Keelenõukogu arutas HTMi keelepoliitika osakonna koostatud dokumendi „Analüüs ja ettepanekud eesti keele teadus- ning kõrghariduskeelena (sh eestikeelse oskussõnavara ja õppekavade arendamine koostöös ülikoolidega) arendamise kohta“ esimest mustandit.

OTSUSTATI:

Ettepanek dokumendi struktuuri kohta: 1) kõrgkoolide asjaajamiskeel, 2) publitseerimiskeel, 3) õppekeel, 4) eesti keele õpe, 5) teaduskeel ja terminoloogia.

Keelenõukogu sisulised soovitusel:

1. Silmas pidada tasakaalu eesti- ja ingliskeelsete õppekavade vahel: vastutusvaldkonnas tuleb ülikoolil tagada magistritasemel eestikeelne õpe. Riik rahastab ainult eestikeelseid õppekavu. Rahastatakse kõrgharidust vähemalt Euroopa Liidu keskmisel tasemel (1,5% SKTst), sest see on Eesti Vabariigi toimimise küsimus.
2. Kirjutada seadusesse, et avalik-õiguslike ülikoolide, erakõrgkoolide ja riigi hallatavate kõrgkoolide asjaajamiskeel on eesti keel.
3. Välisüliõpilastele lisada 15 EAP mahus lisaerialana eesti keel („Eesti keel, kultuur ja ühiskonna toimimine“) ja muuta see kohustuslikuks või vähemalt valikmooduliks.

4. Bakalaureuse- ja magistritöö kirjutavad eesti üliõpilased (ka ingliskeelsel õppekaval) eesti keeles (st neile tagatakse ka eestikeelne juhendamine).
5. Kõigil õppetasetel võiks olla lubatud kaks õppekeelt õppekavas.
6. Doktorantidel õppekavas kohustuslik akadeemilise eesti keele kursus (nagu ka akadeemiline inglise keel).
7. Võõrkeelsetele doktoritöödele peab olema lisatud ammendav eestikeelne kokkuvõtte eriala teadusartikli mahus.
8. Seatakse kohustus doktoritöö tulemused avaldada eestikeelses populaarteaduslikus ajakirjanduses.
9. Välisõppejõudude atesteerimiskriteerium: eesti keele oskus tasemel B1 (ülikoolide halduslepingutes peab olema akadeemilise lõimumise programm).
10. Koostada Eesti terminitöö tegevuskava, et oleks tagatud kiirem terminitöö ja maksimaalne erialade kaetus. Oluline on tõhustada terminitööd, luues ekspertide võrgustik ja leida lahendus terminibaaside ühendamiseks. Hädavajalik on luua erialakeelekorpusi. Oskuskeeletekstide korpuse jaoks leida lisaressursse ning koolitada teaduskeele toimetajaid.

2. Automaatvastajate keelevalikud.

Keelenõukogu arutas Kalle Kulboki tõstatatud küsimust asutuste telefonide automaatvastajate keelevalikutest.

Keeleseaduse § 8 lg 1 sätestab, et igal aastal on õigus eestikeelsele asjaajamisele, keeleseaduse § 12 lg 4 sätestab, et suulisel asjaajamisel võib poolte kokkuleppel kasutada ka võõrkeelt. Keeleamet on järelevalve käigus kontrollinud kümnete avalikke teenuseid pakkuvate asutuste keelekasutust ning on tuvastanud, et kõik need asutused, kes pakuvad enne suhtluse algust keelevalikut (eestikeelseks teeninduseks valige 1), tagavad eestikeelse suhtluse.

OTSUSTATI: Keelenõukogu on seisukohal, et keelevaliku pakkumine ei riku õigust eestikeelsele asjaajamisele. Hinnangu selle õiguspärasusele isiku põhiõiguste seisukohalt võib anda õiguskantsler või kohus.

Kui tuleviku IT-lahendused võimaldavad automaatvastajates tuvastada eesti keeles kõneleja ja seeläbi loobuda kõnelejale pakkumast keelevalikut, siis soovime kasutada just selliseid tehnilisi lahendusi.

3. Tõstatuv. 2022. a tegevused.

Arutati keelenõukogu 2022. a tegevusi – „Soome silla“ ja eesti keele uurimise seminaride ning keelefoorumi korraldamist.

OTSUSTATI:

06.06.2022 kell 13–17 toimub seminar „Soome sild“ Tallinna Ülikoolis. Ettevalmistuse eest vastutavad Toomas Kiho, Birute Klaas-Lang, Merylyn Meristo.

13.09.2022 kell 11–15 toimub seminar “Eesti keele uurimine” Tartus HTMi majas. Ettevalmistuse eest vastutavad Karl Pajusalu, Arvi Tavast, Liina Lindström.

18.11.2022 toimub keelefoorum teemal “Eesti keele maine” Tallinnas. Koht võiks olla iduettevõtete piirkonnas. Ettevalmistuse eest vastutavad Arvi Tavast, Ilmar Tomusk, Martin Ehala, Birute Klaas-Lang.

Birute Klaas-Lang
juhataja

(allkirjastatud digitaalselt)

Tiia Margus
protokollija

(allkirjastatud digitaalselt)